

सिंजा गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
जुम्ला
कर्णाली प्रदेश, नेपाल

स्थानीय राजपत्र

खण्ड: २२ संख्या: ०१ मिति: २०८०/०८/२२ गते

भाग-२
सिंजा गाउँपालिका

विपद् व्यवस्थापन कोष सञ्चालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०८०

कार्यपालिकाबाट पारित मिति: २०८०।०८।१९

प्रस्तावना:

व्यवस्थापनका लागि निर्माण भएको विपद् व्यवस्थापन कोषको सञ्चालन सम्बन्धी कार्यविधि बनाउन बाञ्छनीय भएकोले विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७६ को दफा २६ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी सिंजा गाउँ कार्यपालिकाले यो कार्यविधि बनाएको छ।

परिच्छेद-१

संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:

- यस कार्यविधिको नाम “विपद् व्यवस्थापन कोष सञ्चालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि” २०८० रहेको छ।
- यो कार्यविधि गाउँ कार्यपालिकाबाट स्वीकृत भएको मिति देखि लागु हुनेछ।

२. परिभाषा: विषय प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा,

- ऐन भन्नाले सिंजा गाउँ विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०८० सम्भन्तुपर्छ।

- ख) प्रभावित व्यक्ति भन्नाले विपद्को घटनाबाट परिवारका सदस्य गुमाएको, शारिरिक वा मानसिक समस्या उत्पन्न भएको, घर, जग्गाजमिन, पशुपन्छी, खाद्यन्न, लत्ताकपडा तथा अन्य सम्पत्तीमा आंशिक वा पूर्णरूपमा नोक्सानी पुगेको वा विपद्का कारण अन्य कुनै तरिकाबाट प्रभावित भएको व्यक्तिलाई सम्झानुपर्छ ।
- ग) राहत भन्नाले विपद् प्रभावित व्यक्तिलाई उपलब्ध गराईने नगद तथा वस्तुगत सहायता सामाग्री समेत सम्झनुपर्छ ।
- घ) समिति भन्नाले ऐनको दफा ३ बमोजिमको समिति सम्झनुपर्छ ।
- ङ) संयोजक भन्नाले समितिको संयोजक सम्झनुपर्छ ।

“गैरप्राकृतिक विपद्” भन्नाले महामारी, अनिकाल, डहेलो, कीट वा सूक्ष्म जीवाणु आतङ्क, पशु तथा चराचरुङ्गीमा हर्नु, फ्लू, सर्पदंश, जनावर आतङ्क, खानी, हवाई, सडक, जल, औद्योगिक दुर्घटना, विषाक्त ग्याँस, रसायन वा विकिरण चुवाहट, विषाक्त खाद्य सेवन, वातावरणीय प्रदुषण, वन विनाश वा भौतिक संरचनाको क्षति तथा प्रकोप उद्धार कार्यमा हुने दुर्घटना, जिर्ण एवम जटिल रोग वा यस्तै अन्य गैरप्राकृतिक विपद्लाई सम्झनु पर्छ ।

(च) “प्राकृतिक विपद्” भन्नाले हिमपात, असिना, हिमपहिरो, हिमताल विस्फोटन, अतिवृष्टि, अनावृष्टि, बाढी, पहिरो तथा भू-स्खलन, डुबान, खडेरी, आँधी, हुरी, बतास, शीतलहर, तातो हावाको लहर, भूकम्प वा यस्तै अन्य प्राकृतिक विपद्बाट उत्पन्न जुनसुकै विपद् सम्झनु पर्छ ।

३. कोष स्थापना:

- (१) विपद् व्यवस्थापन कोष सञ्चालन तथा व्यवस्थापन कोष नाम गरेको एक कोषको स्थापना हुनेछ ।

४. कोषको कार्यालय:

- (१) कोषको सचिवालय गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयमा रहने छ ।

परिच्छेद-२

कोषको अवधारणा लक्ष्य उद्देश्य र नीति

५. कोषको अवधारणा: सिंजा गाउँपालिकामा हुने सबै प्रकारका प्राकृतिक तथा मानव सृजित विपद् तथा प्रकोपा बाट प्रभावित व्यक्ति परिवार संघ-संथाको संख्यामा कमी ल्याउन तथा आम जनमानसमा प्रकृतिक विपद् बारे सचेतना

अभिवृद्धि गर्दै विपद्बाट हताहत हुनेको संख्या न्युनिकरण गर्न पीडित परिवारेका पहिचान गरि राहत सहयोग पुऱ्याउनु नै कोषको अवधारणा हुनेछ ।

६. लक्ष्य: प्राकृतिक तथा मानव सृजित विपद्को प्रकोपमा परेका परिवार संघ-संस्थाहरुलाई राहत तथा पुनःस्थापनामा सहयोग पुऱ्याउने, विपद् जोखिम व्यवस्थापन कृयाकलापको पहिचान तथा प्राथमिकिकरण गर्दै विपद् व्यवस्थापनको क्षमतामा अभिवृद्धि गरि मानवीय तथा भौतिक क्षतिमा कमी ल्याउनु यस कोषको लक्ष्य रहेको छ ।

७. उद्देश्य: कोषको उद्देश्यहरु देहायबमोजिम हुनेछन् :

- (१) विपद् पीडितको उद्धार तथा पुनःस्थापनाका लागि जिल्ला, प्रदेश तथा संघ स्थित सबै कार्यालय संघ-संस्थाविच समन्वय गर्नुका साथै जनसहभागिता जुटाउनु पहल गर्ने ।
- (२) विपद्का दृष्टिकोणले गाउँपालिकाको जोखिमपूर्ण क्षेत्रहरुको पहिचान गरि विपद् रोकथाम तथा विपद् जोखिम व्यवस्थापनका लागि भौतिक तथा चेतनामूलक कार्यक्रम गर्ने ।
- (३) विपद्बाट हुन सक्ने जोखिमलाई न्यून गर्न नीतिगत तथा संस्थागत सुधार गर्ने ।
- (४) विपद् पीडितको आधारभूत आवश्यकताको परिपूर्तिका लागि क्षतिको मूल्याङ्कनका आधारमा तत्काल राहत उपलब्ध गराई सहयोग गर्ने ।
- (५) भवन तथा पूर्वाधार निर्माण कार्य प्रारम्भ गर्दा वातावरण मैत्री तथा भवन निर्माण आचार संहिता बमोजिम गर्ने, गराउने ।
- (६) स्थानीय विपद् जोखिम व्यवस्थापन योजना तर्जुमा निर्देशिका २०६८ द्वारा निर्देशित विपद् जोखिम व्यवस्थापन योजना तर्जुमामा जोड दिने ।
- (७) विपद्बाट हुन सक्ने मानवीय तथा भौतिक क्षतिको न्यूनीकरणका लागि गाउँपालिकाको क्षमता विकास गर्ने ।
- (८) विपद् व्यवस्थापनको क्षेत्रमा काम गर्ने सबै निकायहरुका बीच समन्वय गर्ने ।
- (९) विपद्बाट पीडित व्यक्तिहरुलाई तत्काल उद्धार तथा राहत सहयोगका लागि कोषको व्यवस्था गर्ने ।
- (१०) विपद् व्यवस्थापन, वातावरण संरक्षण, भवन निर्माण व्यवस्थापन सम्बन्धमा प्रचलित कानुन बमोजिम गर्ने, गराउने ।

ट. नीति:

- (१) विपद् पीडितको तत्काल उद्धार गर्ने ।
- (२) विपद् पीडितलाई उद्धार पछि राहत सहयोग उपलब्ध गराउने ।
- (३) विपद् पीडितहरूलाई पहिचान गरि तत्काल पुनःस्थापनाका लागि सहयोग पुऱ्याउने ।
- (४) विपद् पीडितहरूलाई सहयोग उपलब्ध गराउनका लागि सम्बन्धित सबै निकायहरूका बीच समन्वय गर्ने ।
- (५) स्थानीय तहमा भवन निर्माण आचारसंहिता बमोजिम भौतिक संरचना निर्माण गर्ने गराउने तथा स्थानीय तहमा विपद् जोखिम व्यवस्थापन योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन गर्ने ।

परिच्छेद-३

कोषको व्यवस्थापन तथा सञ्चालन सम्बन्धी व्यवस्था

५. कोषको व्यवस्थापन तथा सञ्चालन सम्बन्धी व्यवस्था:

- (१) कोषको लक्ष्य तथा उद्देश्यहरू प्राप्तिका लागि देहाय बमोजिमको व्यवस्थापन समिति गठन हुनेछ ।
 - क) गाउँपालिका अध्यक्ष -अध्यक्ष
 - ख) उपाध्यक्ष -सदस्य
 - ग) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वा नीजले तोकोको प्रतिनीधि -सदस्य
 - घ) नेपाल प्रहरी, नेपाली सेना तथा सशस्त्र प्रहरीका स्थानीय प्रमुख -सदस्य
 - ङ) वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन समितिका संयोजक -सदस्य
 - च) रेडक्रस सोसाइटी गाउँपालिका शाखा हेर्ने संयोजक -सदस्य
 - छ) नेपाल पत्रकार महासंघ गाउँपालिका संयोजक -सदस्य
 - ज) योजना अनुगमन तथा प्रशासन शाखा प्रमुख गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय -सदस्य सचिव
- २) व्यवस्थापन समितिको बैठक सामान्य तथा वर्षमा ३ पटक बस्ने छ ।
- ३) बैठकको आव्हान समितिको अध्यक्षले गर्नेछ भने सदस्य सचिवले बैठक बोलाउनेछ ।
- ४) आवश्यकता अनुसार व्यवस्थापन समितिको बैठक जुनसुकै समयमा पनि बोलाउन सकिनेछ ।

- ५) व्यवस्थापन समितिको सम्पूर्ण सदस्य संख्याको कम्तीमा पचास प्रतिशत सदस्य उपस्थित भएमा बैठकको गणपुरक संख्या पुरा भएको मानिनेछ ।
- ६) बैठकको निर्णय अध्यक्षद्वारा प्रमाणित गर्नुपर्नेछ ।

१०) समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार:

- (१) विपद् व्यवस्थापन कोष सञ्चालन तथा व्यवस्थापन समितिको काम कर्तव्य र अधिका देहाय बमोजिम हुनेछन् ।
 - क) विपद् व्यवस्थापनका लागि आर्थिक श्रोत जुटाउने,
 - ख) कोषको वार्षिक योजना तर्जुमा गरि गाउँसभामा पेश गर्ने,
 - ग) विपद् सम्बन्धी चेतनामुलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने
 - घ) विपद्बाट पीडित व्यक्ति परिवार र संघ-संस्थालाई तत्काल राहत उपलब्ध गराउने,
 - ङ) विपद्बाट पीडितका लागि पुनःस्थापनाको व्यवस्था गर्ने,
 - च) वार्षिक योजना तथा कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा वातावरण मैत्रि बनाउन समन्वयकारी भूमिका निर्वाह गर्ने,
 - छ) विकास प्रकृत्यामा विपद् जोखिम न्यूनीकरणलाई मूल प्रवाहिकरण गर्ने,
 - ज) कोषका कार्यहरूको अनुगमन, सुपरिवेक्षण तथा प्रगति समिक्षा गर्ने,
 - झ) स्थानीय तहका विपद् जोखिम व्यवस्थापन सम्बन्धी योजनाहरूको तर्जुमा र कार्यान्वयन गराउँदै विपद् जोखिम व्यवस्थापनलाई संस्थागत गरि विपद् उत्थानशील समाजको निर्माण गर्ने ।

११. अध्यक्षका काम, कर्तव्य र अधिकार : अध्यक्षका काम कर्तव्य र अधिकार देहायबमोजिम हुनेछ ।

- क) बैठकको अध्यक्षता गर्ने,
- ख) बैठक बोलाउन सचिवलाई दिर्नेशन दिने,
- ग) बैठकमा प्रतिवेदन पेश गर्ने, प्रस्ताव पेश गर्ने गराउने,
- घ) समितिका सदस्यहरूलाई कामको बाँडफाँड गर्ने तथा कामको आवश्यक समन्वय गर्ने,
- ङ) कोषको वित्तीय श्रोत जुटाउने र परिचालन गर्ने गराउने,
- च) कोषको निर्णयहरू साजैजनिक गरि पारदर्शिता कायम गराउने,
- छ) कोषको बैठक सहभागितात्मक रूपमा गराउने,
- ज) कोषको तर्फबाट अन्य निकायमा प्रतिनिधित्व गर्ने गराउने,

- भ) कोषको तर्फबाट अन्य निकाय, संघ संस्थासंग सम्झौता गर्नुपर्ने भए गर्ने गराउने,
 ब) कोषको योजना तर्जुमा तथा सोको स्वीकृती गर्न गराउन आवश्यक कारवाही गर्ने गराउने,
 ट) कोषका कामको अनुगमन मुल्याङ्कन गर्ने गराउने ।

१२. सदस्य सचिवको काम, कर्तव्य र अधिकार: कोषको सदस्य सचिवको काम, कर्तव्य र अधिकार देहायबमोजिम हुनेछ ।

- क) अध्यक्षको आदेशानुसार बैठक बोलाउने, अध्यक्षसंग सल्लाहमा छलफलका विषयवस्तुहरू तयार गरि निर्णयार्थ बैठकमा पेश गर्ने,
 ख) बैठकको निर्णय लेख्ने, कोषका सबै कागजातहरू जिम्मा लिने,
 ग) कोषसंग सम्बन्धित सूचनाहरू तथ्याङ्क तथा अभिलेख अध्यावधिक गर्ने,
 घ) अध्यक्षले तोकेका अन्य कार्यहरू गर्ने,
 ङ) कोषका कार्यक्रम तर्जुमा स्वीक्ति र कार्यान्वयन गर्न आवश्यक कारवाही गर्ने,
 च) कोषको प्रशासनिक तथा अन्य दैनिक कार्यहरू गर्ने,
 छ) कार्यहरूको अनुगमन गर्ने गराउने,
 ज) कोषको चलअचल सम्पत्तिको संरक्षण गर्ने गराउने ।

१३. सदस्यको काम, कर्तव्य र अधिकार: कोषको सदस्यको काम कर्तव्य र अधिकार देहायबमोजिम हुनेछ ।

- क) बैठकमा उपस्थित भई छलफलमा सक्रियतापूर्वक भाग लिने,
 ख) अध्यक्षको काममा सहयोग पुर्याउने,
 ग) तोकिएको जिम्मेवारीलाई पूरा गर्ने,
 घ) बैठकमा निर्णयमा पुग्न मतदान गर्न पर्ने भए मतदान गर्ने,
 ङ) अध्यक्षले तोकेका अन्य दायित्व निर्वाह गर्ने,
 च) कोषका कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन गर्न सहयोग पुर्याउने ।

परिच्छेद-४

आर्थिक तथा प्रशासनिक व्यवस्था

१४. कोषको वित्तीय व्यवस्थापन:

१. कोषमा देहायका रकमहरू रहने छन्:
 क) गाउँसभाबाट विपद् व्यवस्थापन कोषका लागि वार्षिक रुपमा विनियोजन हुने रकम,
 ख) अन्य स्थानीय तहबाट प्राप्त हुने रकम,
 ग) दातृ निकाय परियोजना गैर सरकारी संस्थाबाट प्राप्त हुने रकम,
 घ) कोषलाई सेवा शुल्कबाट प्राप्त हुने रकम,
 ङ) कोषलाई अन्य विभिन्न स्रोतहरूबाट प्राप्त अनुदान सहयोग हुने रकम ।
 २. कोषको रकम नेपाल राष्ट्र बैंकद्वारा क वर्गको इजाजत प्राप्त कुनै पनि बैंकमा छुट्टै खाता खोली जम्मा गरिने छ । कोषको सञ्चालन गाउँपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत र लेखापलको संयुक्त दस्तखतबाट हुनेछ ।
 ३. कोषको लेखापरीक्षण प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ ।

१५. कोषको आर्थिक व्यवस्था: कोषको आर्थिक व्यवस्था यस कार्यविधिमा तोकिए बमोजिम र अन्य कुराको हकमा स्थानीय तहको आर्थिक प्रशासन सम्बन्धि प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ ।

१६. बर्जित गरिएको बारे: कोषमा जुन प्रयोजनका लागि रकम प्राप्त भएको हो सो प्रयोजन बाहेक अन्य कार्यमा रकम खर्च गर्न बर्जित गरिएको छ ।

१७. प्रशासनिक व्यवस्था: कोषको प्रशासनिक तथा आर्थिक कारोवार गाउँ कार्यपालिकाको कर्मचारीहरूबाट नै सञ्चालन गरिनेछ ।

१८. बैठक भत्ता: कोषको व्यवस्थापन समितिको बैठकमा भाग लिने पदाधिकारी सदस्यहरू तथा अन्य आमन्त्रितहरूलाई गाउँ कार्यपालिकाको निर्णयानुसार, भत्ता उपलब्ध गराईनेछ ।

१९. कार्यक्रम संचालन सम्बन्धी खर्च व्यवस्थापन:

१. कोषबाट सञ्चालन हुने कार्यक्रमहरू कोषले आफै वा अन्य सरकारी गैर सरकारी निकायसंग मिलेर सञ्चालन गर्न सक्नेछ ।
 २. कोषको आफ्नो कार्यक्रम गैर सरकारी संघ-संस्थाहरूको प्राविधिक सहयोगबाट सञ्चालन गराउन सक्नेछ ।

३. गाउँपालिकाभित्र प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यक्रमरु अन्य कुनै निकायद्वारा सञ्चालन गरिन्छ भने उक्त कार्यक्रम सञ्चालनको स्वामित्व गाउँ कार्यपालिकामा रहनेछ ।

२०. राहत तथा उद्धार कार्य सञ्चालन सम्बन्धी व्यवस्था: गाउँपालिकाका कुनै पनि

वडामा विपद् आईपरेको अवस्थामा देहायबमोजिमको व्यवस्थापन गरिनेछ ।

क) विपद् प्रभावित स्थानको पहिचान भई तत्काल उद्धारको व्यवस्था गरिने,

ख) उद्धार पछि विपद् प्रभावित व्यक्ति, परिवार तथा संघ-संस्थाहरुको वर्गीकरण गरी वडा कार्यालय मार्फत लगत राख्ने,

ग) वडा समितिको बैठकद्वारा विपद् प्रभावितहरुको सर्जिमिन मुचुल्का गराई राहत अनुदानका लागि वातावरण तवा विपद् व्यवस्थापन समितिमा सिफारिस गर्ने,

घ) वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन समितिबाट विपद् व्यवस्थापन कोष सञ्चालन तथा व्यवस्थापन समिति समक्ष राहत वितरणका लागि सिफारिस गर्ने,

ङ) यस खण्डमा जेसुकै लेखिएको भए तापनि यस सम्बन्धमा गाउँ कार्यपालिकाको निर्णय अन्तिम मानिनेछ ।

२१. विपद् प्रभावित वर्गीकरण: गाउँपालिकामा आईपर्ने विपद्बाट प्रभावितहरुको वर्गीकरण देहाय बमोजिम हुनेछ ।

क) **प्रभावित:** प्राकृतिक वा मानव सृजित विपद् जस्तै भुकम्प, पहिरो, आगलागि आदिबाट सामान्य क्षति भएका व्यक्ति परिवार तथा संघ-संस्थाहरु,

ख) **आंशिक प्रभावित:** प्राकृतिक वा मानव सृजित विपद्बाट प्रभावित भएकाहरु जस्तै घरमा सामान्य क्षति भएका तर वस्नलायक पहिरोले खेतबारी सामान्य क्षति पुऱ्याएका, आगलागि भई घर तथा मानव जन, चौपाया, पशुपन्छीमा सामान्य भौतिक क्षति भएका ।

ग) **अति प्रभावित:** प्राकृतिक तथा मानव सृजित विपद्बाट प्रभावित भई जनधनको क्षति बेहोरेका परिवारका सदस्यको मृत्यु भएका, बसोवास गर्ने घर एवं अन्य भौतिक पूर्वाधार नष्टभएका, अंगभंग भई जिविकोपार्जनका लागि अन्यमाथी आश्रित हुन पुगेका ।

२२. राहत वितरण व्यवस्थापन सम्बन्धी:

क) विपद् प्रभावित क्षेत्र रहेको सम्बन्धित वडाको सिफारिसमा विपद् प्रभावितहरुलाई बुँदा नं. २१ (क) वर्गीकरणमा परेकाहरुलाई एक देखि पाँच हजारसम्म उपलब्ध गराउने,

ख) प्रभावित क्षेत्र रहेको सम्बन्धित वडाको सिफारिसमा विपद् प्रभावितहरुलाई बुँदा नं. (ख) वर्गीकरणमा परेकाहरुलाई प्रति परिवार पाँचदेखि दश हजारसम्म उपलब्ध गराउने,

ग) प्रभावित क्षेत्र रहेको सम्बन्धित वडाको सिफारिसमा विपद् प्रभावितहरुलाई बुँदा नं. (ग) वर्गीकरणमा परेकाहरुलाई देहायबमोजिम राहत उपलब्ध गराउने,

अ) परिवारका सदस्यहरु मृत्यु भएमा प्रति परिवार रु ५०,०००/-

आ) घरवार विहिन भएका परिवारलाई प्रति परिवार रु ३०,०००/-

इ) अङ्गभङ्ग भएका परिवारलाई प्रति व्यक्ति रु २५,०००/-

ई) शारीरिक रूपमा घाइते भई उपचाररत अवस्थामा रहेका प्रति व्यक्ति रु १०,०००/-

उ) अति प्रभावितमा सिफारिसमा परेका संघ-संस्थाहरुको हकमा महिला बालबालिका तथा जेष्ठनागरिक सम्बन्धी कामगर्ने संस्थाहरुलाई मर्मत सम्भार तर्फ रु १००००/- तथा अन्य संस्थाहरुलाई रु ५०००/-

ए) क्यान्सर, मुटुको रोगको वा अन्य दिर्घ रोगको उपचारका लागि जिल्ला बाहिर जानुपर्ने गरिव घर परिवारका लागि अप्रेसन वा मेजर उपचार गर्नुपर्ने भएमा प्रमाणित कागजातको आधारमा रु २५००० हजार सम्म उपलब्ध गराउन सकिने ।

ऐ) कुनै पनि प्रकारका विपद्का कारण पशुचौपाया मरेको खण्डमा घटनाको अवस्था हेरी क्षतिपूर्ति स्वरुप रु १०००० सम्म सहयोग उपलब्ध गराउन सक्ने ।

२३. वडा स्तरीय विपद् प्रभावित पहिचान समिति : वडा स्तरीय विपद् प्रभावित पहिचान समिति देहायबमोजिम हुनेछ

क) वडा अध्यक्ष -संयोजक

ख) वडा सदस्यहरु -सदस्य

ग) सम्बन्धित वडामा रहेका सुरक्षा निकायका प्रमुख -सदस्य

- घ) सम्बन्धित वडामा रहेका स्वास्थ्य संस्थाका प्रमुख -सदस्य
ङ) गाउँपालिकाले तोकेको प्राविधिक -सदस्य
च) वडा सचिव -सदस्य-सचिव

परिच्छेद-५०

विविध

२४. विविध: कोषबाट कार्यक्रम संचालन गर्नुपर्ने:

- १) गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, गाउँ कार्यपालिका र यस अन्तर्गतका समिति वा उपसमितिबाट विपद् सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा यस कोषबाट मात्र संचालन गरिनेछन् ।

२५. जाँच पास तथा फरफारक: कोषबाट सञ्चालन गरिने कार्यक्रमको जाँचपास तथा फरफारक प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ ।

२६. गाउँपालिका विकास योजनामा समावेश गर्ने: कोषबाट स्वीकृत वार्षिक योजना तथा कार्यक्रमहरू गाउँपालिकाको विकास योजनामा समावेश गर्नुपर्नेछ ।

२७. कार्यविधिको संशोधन: यस कार्यविधिलाई संशोधन गर्न आवश्यक देखिएमा व्यवस्थापन समितिको सिफारिसमा कार्यपालिकाले गर्नेछ ।

२८. बचाउ र खारेजी:

- क) यस कार्यविधिमा व्यवस्था भएका कुराहरूको हकमा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७५, स्थानीय तहको आर्थिक प्रशासन सम्बन्धी प्रचलित कानूनसंग बाझिन गएमा बाझिएको हकमा स्वतः खारेज भएको मानिनेछ ।
ख) कुनै कारणबाट कोष सञ्चालन हुन नसकेमा गाउँ कार्यपालिकाले कोषलाई खारेज गर्न सक्नेछ ।
ग) कोष खारेज भएमा कोषमा रहेको चलअचल सम्पत्ति तथा दायित्व गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयमा स्वतः सन्नेछ ।

आज्ञाले,
पवित्रा शाही
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत